

VARNOST IN

PIŠE Boštjan Paušer FOTO Boštjan Paušer *Leta 1971 se je v belgijskem Kortrijkju odvijala prva razstava avtobusov Busworld, letošnja izvedba pa je bila po 46 letih zadnja. Razstavne kapacitete sejma so postale pretesne in zato se salon čez dve leti seli v Bruselj.*

IRIZAR

Pri Irizarju so bili na letošnjem salonu zagotovo najbolj nasmejani – njihov luksuzni turistični avtobus i8 integral je namreč prejel prestižno nagrado avtobus leta 2018. Španci svoj premium model ponujajo tudi z lastnim podvozjem, ki ga kombinirajo z DAF-ovim izpopolnjenim motorjem MX-13 in novo generacijo ZF-ovega avtomatiziranega menjalnika TraXon. Posodobljen pogonski sklop pa prihodnje leto prihaja tudi v ostale modele, zgrajene na lastnem podvozju. Vstop v svet električno gnanih avtobusov so pri Irizarju vzeli zelo resno – v ta namen so zgradili popolnoma novo tovarno, v Belgiji pa premierno pokazali nov model električnega zglobnika ie, s katerim bodo razširili že obstoječo ponudbo električnih solo avtobusov. Ta model bodo nudili v dveh izvedbah; kot klasični nizkopodni mestni avtobus – ie bus in ie tram kot BRT-izvedbo, namenjeno vožnji po posebnih pasovih. Avtobusa se med seboj razlikujeta le po sprednjem in zadnjem delu, medtem ko je preostali del avtobusa povsem identičen.

50 tisoč kvadratnih metrov v Kortrijkju je preprosto premalo za 376 razstavljalcev iz 36 držav, kolikor se jih je v letošnjem rekordnem letu udeležilo salona, zato se bo naslednja ponovitev evropske izvedbe Busworlda odvijala v neposredni bližini slovitega Atomiuma, kjer je na voljo kar 12 sejemskih hal. Trende letošnjega salona lahko opišemo z dvema besedama: varnost in elektrika. Prihajajoča evropska direktiva ECE

R66.02, ki predpisuje zahtevnejše kriterije za izvedbo crash testa prevračanja avtobusa, je od proizvajalcev zahtevala številne prilagoditve in ojačitve konstrukcije, kar je predvsem pri turističnih avtobusih pripeljalo do vrste novih ali močno posodobljenih modelov. Če se iz turističnih avtobusov preselimo v segment mestnih, pa glavno besedo dobiva elektrika. Le oba največja nemška proizvajalca na tem področju še pripravljata svoja aduta, ki naj bi ju javnosti pokazala prihodnje leto, medtem ko je praktično večina ostalih proizvajalcev z električnimi avtobusi že v serijski proizvodnji. ■

Irizar i8

ELEKTRIKA

Iveco Tourys

IVECO

Iveco je na svojem razstavnem prostoru prikazal največ novosti, če začnemo z najmanjšim minibusom na osnovi Dailyja – pod znamko Blue Power se skrivajo okolju prijazne izvedbe pogona, naj si gre za zemeljski plin ali električno gnana vozila. Nov je vstopni model Start, ki je namenjen predvsem šolskim in manjzah- tevnim prevozom, turistični Tourys pa je bil oblikov- no posodobljen tako zunaj kot v potniškem prostoru, na voljo pa je tudi z novim panoramskim oknom na sprednjem delu. Linijski Crossway je na voljo v triosni »low entry« izvedbi z nizkopodnim prvim delom avto- busa, zunanje dolžine 14,5 metra. Izbrati ga je mogoče v različnih konfiguracijah – za mestni ali linijski pro- met, pri čemer se njegova potniška kapaciteta lahko povzpne vse do 138 potnikov (mestna) ali 104 potni- kov (linijska konfiguracija). Crossway je na voljo tudi v plinski izvedbi Crossway Low Entry Natural Power, ki ga poganja motor Cursor 9 z največjo močjo 360 KM in maksimalno kapaciteto rezervoarjev 1.260 li- trov, tako da z enim polnjenjem lahko prevozi do oko- li 600 kilometrov. Ena večjih prednosti tega avtobusa je namestitve rezervoarjev v streho nad sprednji – nizkopodni potniški del, s čimer avtobus nudi najnižjo skupno višino med plinskimi modeli na trgu – ta zna- ša le 3,21 metra.

Isuzu Novociti Life

Iveco Crossway LE

ISUZU

Evropsko premiero je v Kortrijkju doživel Isuzujev midibus Novociti Life. Gre za nov koncept nizkopodnega mestnega avtobusa, ki posebno pozornost posveča starejšim in gibalno oviranim potnikom. Da so lahko dosegli nemoteno gibanje potnikov po avtobusu, so motor, po vzoru večjih avtobusov, prestavili v zadek. Poleg novega modela velja posebej omeniti še model Visigo, opremljen z visokotehnoško varnostno opremo Mobileye Shield Plus – gre za najbolj napreden sistem na trgu, ki preprečuje, da bi prišlo do prometne nesreče. Hkrati pa so za ta 9,5-metrski turistični avtobus napoveda- li še zmogljivejši motor največje moči 320 KM.

MERCEDES-BENZ

Mercedesove novosti smo že videli, največ pozornosti so pričakovano posvetili povsem novemu Tourismu, na katerega Nemci polagajo velike upe, da bo nadaljeval uspešno zgodbo predhodnikov. Z razširjeno ponudbo motorjev in modelov, najsodobnejšimi varnostnimi sistemi in več možnostmi pri notranji opremlitvi bo novinec nadomestil tudi odhajajoči model Travego. Na mestne ulice v Stuttgartu pošiljajo Citara v hibridni izvedbi, pri čemer je elektromotor le v pomoč dizelskemu pri speljevanju z mesta in vožnji v strmejše klance. S tem je potreba po hranjenju elektrike v baterijah manjša, kar pod črto pomeni občutno nižjo maso in ceno, s čimer naj bi se vložek v hibridni avtobus mnogo hitreje povrnil. Najmanjši od razstavljenih vozil pa je mestni avtobus na osnovi Sprinterja – model City 45 se ponaša s podaljšano dolžino za 40 centimetrov, zaradi česar so vanj lahko namestili tri dodatne sedeže, tako da jih je skupno 13.

Mercedes-Benz Sprinter City, Citaro Hybrid in Turismo

OTOKAR

Pomembna novost turškega Otokarja za evropski trg je nov model turističnega midibusa Ulyso. 10-metrski novinec navdušuje s sodobnim dizajnom tako zunaj kot tudi v potniškem prostoru in bo nadomestil uspešen model Vectio T. Ulyso T z dolžino 10,1 metra lahko sprejme do 43 potnikov, poganja pa ga Cumminsov motor največje moči 320 KM. Razstavljeni so bili še Kent C s plinskim pogonom, Vectio C dolžine 10,1 metra in koncept mestnega avtobusa Urban concept.

MAN Lion's Coach

MAN

Pri MAN-u so bili žarometi usmerjeni na nov visokopodni turistični model Lion's Coach. Razstavljen je bil v novi 13-metrski dvoosni izvedbi, sicer pa novinec prinaša nov oblikovalski pristop tako na sprednjem kot tudi na zadnjem delu avtobusa, ki je z velikimi črnimi površinami unikaten. V notranjosti so spremenjene prtljažne police in osvetlitev potniškega prostora, več je multimedijskih opcij, voznikov prostor pa ima več odlagalnih predalov in nov barvni zaslon na armaturi. Motorna ponudba je prav tako posodobljena in prinaša več moči ter navara ob istočasnem zmanjšanju porabe goriva, v ponudbo pa bo prišel tudi nov avtomatiziran menjalnik ZF TraXon. Za prihodnje leto je že napovedan popolnoma nov mestni avtobus Lion's City, vseeno pa so Bavarci tokrat razstavili še obstoječega, in sicer s hibridnim pogonom ter zelo širokimi vstopnimi vrati.

SETRA

Tudi pri Setri so se odzvali na povečano povpraševanje po dvanadstropnih avtobusih, ki jih prinašajo linijski prevozi na dolge razdalje. Svoj dvanadstropni model S 531 DT so tako popolnoma prenovili. Nov dizajn zajema močno izboljšano aerodinamiko, ki je s količnikom zračnega upora $cd = 0,35$ za 30 odstotkov boljša od predhodnika, poraba goriva pa naj bi bila do 10 odstotkov manjša. Tudi notranjost prinaša številne novosti; potniški prostor v spodnjem nadstropju je bolje izkoriščen, prednje stopnice je mogoče postaviti na levo ali desno stran, prezračevalni sistem pa je lahko opremljen s sistemom za odišavljenje. Na področju varnosti sta tu najsodobnejši zavorni asistent ABA 4, ki lahko prepozna tudi pešce in kolesarje. Druga od novosti pa je SideGuard Assist – pri njem gre za radarski sistem, nameščen na desnem boku vozila, tik za prvo osjo. Ta v celotni dolžini avtobusa zaznava pešce, kolesarje in stoječe ovire, ki bi jih lahko vozilo zadelo pri zavijanju desno.

Setra 531DT

Otokar Ulyso T

Neoplan Skyliner

NEOPLAN

Pri Neoplanu so slavili petdeseto obletnico legendarnega dvo-nadstropnega Skylinerja, razstavljen je bila luksuzna izvedba z bistrojem v spodnjem nadstropju in vakuumsko toaleta po vzoru letal, na zunanjem razstavnem prostoru pa sta drug poleg drugega stala aktualni model in njegov oče, ki slavi abrahama. Hkrati so na salonu predali ključke stranki pettisočega Skylinerja, kolikor so jih že izdelali v petdesetih letih. Tourliner je bil deležen manjših posodobitev, kot so novi LED-žarometi, posodobljen pogonski sklop in novo vzmetenje. Podobno kot novi Lion's Coach je tudi ta prejel barvni zaslon na armaturi in nove odlagalne predale za voznika.

Vesel Božič in srečno
Novo Leto 2018

KRONE
We Deliver the Future

www.krone-trailer.com

TCI Trading d.o.o., Stegne 7, 1000 Ljubljana
Tel.: 041/384-555, 01/511-32-40,
E-mail: info@tci-trading.si, www.tci-trading.si

Scania Citywide Electric

SCANIA

Švedi so se osredotočili predvsem na okolju prijazne rešitve in premierno pokazali dva nova izdelka. Prva je hibridna izvedba linijskega modela Interlink Low Decker, gre za prvi Scanijin linijski avtobus s hibridnim pogonom. Namenjen je predvsem primestnim linijam s pogostimi avtobusnimi postajališči, poganja ga 9-litrski motor moči 320 KM z dodanim hibridnim modulom, ki je bil že dobro preizkušen, saj ga Scania v drugih modelih nudi od leta 2014. Druga novost pa je električno gnan 12-metrski mestni avtobus Citywide, opremljen z 295-kilovattnim elektromotorjem, ki prihaja iz Scanijinega lastnega razvoja. Je pa treba tu dodati, da gre še za preizkusno vozilo, ki bo štiri leta vozilo po Östersundu.

Scania Interlink Low Decker Hybrid

Solaris Urbino 10.5

SOLARIS

Nosilci aktualnega naziva avtobus leta 2017 ne spijo na lovrih slave, saj so v Belgijo pripeljali kar nekaj novosti. V ponudbo električnih avtobusov so dodali 18-metrski zglobni Urbino četrte generacije. Potniška kapaciteta, ki je pogojena s težo, seveda variira od količine baterij, razstavljen avtobus s kapaciteto baterij 240 kW lahko npr. sprejme 140 potnikov. Nov je 12-metrski hibridni Urbino, ki koristi serijski hibridni pogon, to pomeni, da 4,5-litrski dizelski motor Cummins moči 210 KM deluje kot generator za proizvodnjo električne energije, ki nato poganja vozilo. Avtobus omogoča okoli 20-odstotne prihranke pri porabi goriva. Zadnji v seriji novih modelov je kompaktni 10,5-metrski Urbino, ki poleg krajše zunanje dolžine prinaša tudi skrajšano medosno razdaljo, zaradi česar je idealen za ozka mestna središča. Omeniti moramo še zelo praktičen nov multifunkcijski volanski obroč, ki ga ponuja Solaris in je lahko opremljen s stikali za odpiranje in zapiranje potniških vrat.

Solaris Urbino 18

Van Hool Exqui.City

VAN HOOL

Domaćini, ki letos slavijo 70. obletnico obstoja, so, kot je že v navadi, na sejmju prikazali svojo široko paleto avtobusov, ki velja za eno najbolj razvejanih na trgu. Posebej je izstopal električni mestni avtobus Exqui.City, ki s svojimi 24 metri dolžine lahko sprejme do 180 potnikov in je zasnovan predvsem za t. i. BRT-linije, ki uporabljajo namenske – ločene prometne pasove. Napovedali so tudi prvi električni turistični avtobus za Severno Ameriko – model CX45E naj bi omogočal doseg več kot 300 kilometrov, njegova proizvodnja pa se bo odvijala v makedonski tovarni v Skopju.

VDL

Na VDL-jevem razstavnem prostoru si je bilo mogoče ogledati najkrajšo turistično Futuro FHD2 v dolžini 10,6 metra, ki je eden redkih predstavnikov visokopodnih modelov v tej dolžini in polni širini 2,55 metra na trgu. Kot pri večini ostalih proizvajalcev so tudi Nizozemci dali poudarek na električno ponudbo, ki jo je zastopal model Citea Electric. Ta je na voljo v dolžini 9,9 metra in 12 metrov kot solo izvedba ter v 18-metrski zglobni različici s kapaciteto baterij, ki lahko sega od 85 do 248 kWh.

VDL Citea Electric

VDL Futura FHD2

NAJLEPŠE ŽELJE

Našim bralcem in poslovnim partnerjem želimo vesel božič in srečno novo leto 2018!

kamion
& BUS

business
media

TEMSA

Turški proizvajalec vse bolj suvereno nastopa na svetovnih trgih – v Evropo prihaja z dvema novima modeloma; turističnim MD9 in avtobusom za šolske prevoze LD SB Plus. Midibus MD9 je bil oblikovano posodobljen po vzoru večjega Maratona, kar pomeni, da je prejel nov sprednji in zadnji del avtobusa vključno z lučmi, prav tako sodobnejša pa je tudi notranjost. Povsem drug koncept prinaša linijski model LD SB Plus, ki je optimiziran za maksimalno potniško kapaciteto, s čimer Turki ciljajo predvsem na francoski trg – z zunanjo dolžino dobrih 13 metrov lahko v njem potuje 63 potnikov. Tudi ta model je bil deležen novega hišnega oblikovanja in je tako prepoznaven član družine.

Temsa MD9

Temsa LD SB Plus

Volvo 7900 Electric

VOLVO

Pri Volvu se počasi pripravljajo na posodobitev svoje turistične ponudbe, ki jo pričakujemo prihodnje leto. Na salonu so tako razstavili dve posebni seriji modelov 9700 in 9900. Omejeno število avtobusov serije Kortrijk Edition, ki bodo na voljo le do konca letošnjega leta, se ponaša z bogatejšo opremo in številnimi varnostnimi sistemi. Nova pa je izvedba električnega mestnega avtobusa 7900 Electric – ta bo na voljo s povečano kapaciteto baterij, ki lahko znaša 150, 200 ali 250 kWh, in z različnimi opcijami polnjenja. To avtobusu omogoča do okoli 200-kilometrski doseg brez vmesnega polnjenja baterij. Novi modeli bodo iz proizvodnje zapeljali predvidoma šele konec leta 2018, opcijsko pa jih bo mogoče opremiti tudi z Volvovim dinamičnim krmiljenjem VDS in varnostnim sistemom za zaznavanje pešcev ter kolesarjev.

Volvo 8900 in 9700